

Plasmaferese als behandeling van myasthenia gravis

Een Cochrane review, geselecteerd door Dr. J.J.G.M. Verschuuren, neuroloog LUMC, Leiden

Inleiding

Myasthenia gravis (MG) is een auto-immuunziekte veroorzaakt door auto-antilichamen tegen de acetylcholinereceptor op de spier. Plasmaferese wordt geacht verlichting te geven aan MG-patiënten en de resultaten van niet-gerandomiseerde studies ondersteunen dit kortetermijneffect. Dit onderzoek beoogt de effecten van plasmaferese voor MG-patiënten op de korte en lange termijn te evalueren.

Gerandomiseerde gecontroleerde studies werden gezocht met behulp van de 'Cochrane Neuromuscular Disease Group Register' (17 juli 2002) en MEDLINE (januari 1966 – juni 2002), waarbij gebruik werd gemaakt van de zoekterm: myasthenia gravis. De literatuurlijsten van gepubliceerde gerandomiseerde studies werden gecontroleerd en een auteur werd benaderd voor relevante gepubliceerde en ongepubliceerde gegevens.

In dit review werden alle gerandomiseerde of quasi-gerandomiseerde studies geïnccludeerd, waarbij MG-patiënten waren gediagnosticeerd volgens de internationaal geaccepteerde criteria en werden behandeld met plasmaferese alleen of in combinatie met steroïden of andere immunosuppressiva. De volgende primaire en secundaire eindpunten werden gedefinieerd. Primaire eindpunten: 1. bij MG patiënten die behandeld werden voor exacerbaties: de veranderingen in specifieke spiertesten, vastgesteld na plasmaferese; 2. bij MG-patiënten die behandeld werden voor chronische MG: functionele veranderingen. Secundaire eindpunten: 1. bij MG-patiënten die behandeld werden voor exacerbaties: functionele veranderingen en het deel van de patiënten die ontwend konden worden van de beademing; 2. bij MG-patiënten die behandeld werden voor chronische myasthenia gravis: remissie aan het einde van het eerste jaar na de plasmaferese of bijwerkingen.

De gegevens werden door een auteur verzameld en door de twee andere auteurs gecontroleerd. Een

formele meta-analyse was niet vereist, omdat slechts een studie beschikbaar was.

Resultaten

Slechts één gerandomiseerde gecontroleerde studie werd geïdentificeerd. Een maand na de start van de behandeling werd bij patiënten die behandeld werden met plasmaferese en prednison, geen significante verbetering gevonden van de kwalitatieve spierscore in vergelijking met patiënten die alleen met prednison werden behandeld. Tijdens het eerste jaar werden meer exacerbaties geconstateerd bij de plasmaferese en prednisongroep dan bij de groep die uitsluitend met prednison werd behandeld. De conclusies die uit deze studie konden worden getrokken, werden beperkt door problemen bij de werving en de 'matching' van patiënten. Ervaringen van vele niet-gerandomiseerde studies suggereren echter dat plasmaferese gunstig is voor de behandeling van myasthenia gravis. Concluderend, de relatieve voordelen van plasmaferese zijn nog niet bewezen.

Conclusie van de reviewers

Veel gevalbeschrijvingen rapporteren kortetermijneffecten van plasmaferese voor de behandeling van myasthenia gravis, in het bijzonder van myasthene crisis. Adequate gerandomiseerde gecontroleerde studies naar de langetermijneffecten van plasmaferese ontbreken echter. Verder onderzoek is nodig om plasmaferese te vergelijken met andere kortetermijnbehandelingen voor myasthene crisis en ook om de waarde van plasmaferese voor de chronische behandeling van myasthenia gravis te onderzoeken.

Referentie

Gajdos P, Chevret S, Toyka K. Plasma exchange for myasthenia gravis (In: The Cochrane Library, Issue 3, 2003. Oxford: Update Software. A substantive amendment to this systematic review was last made on 10 June 2002).